Statped

Referat Nasjonalt brukerråd

Dato/Sted:26.05.2021 Videomøte, Webex
Tid: 12.00-15.00

Til stede:

- Martin Berhovde (UngFunk),
- Marianne Kufaas Sæterhaug, vara (UngFunk),
- Harald Kvame Hansen (LUPE, FFO),
- Sissel Sørensen Bye, (Norges Blindeforbund, FFO),
- Hans-Petter Østreng, (Hørselshemmedes Landsforbund, FFO),
- Marit Skatvedt, vara (Hørselshemmedes Landsforbund, FFO),
- Elizabeth Franzen Holte, (Norges Døveforbund, FFO),
- Nina Holmen, (ADHD Norge, FFO),
- Hanne Skarsvåg, vara (ADHD Norge, FFO),
- Terje Holsen, (Norsk Tourette Forening, FFO),
- Eirik Dahl, (Norsk Forbund for utviklingshemmede (NFU), SAFO),
- Ragnar Skaug, (Norges Handikapforbund (NHF), SAFO),
- Anne Berit Befring, (Foreningen Norges Døvblinde (FNDB), SAFO),
- Kari Schjøll Brede, (Foreningen Norges Døvblinde (FNDB), SAFO),

Ikke tilstede:

- Birgit Elisabeth Hagerup, vara (Landsforbundet for kombinert syns og hørselshemmede/døvblinde, FFO),
- Therese Ravatn (Norsk Epilepsiforbund, FFO),
- Charlotte Larsen, vara (Cerebral Parese-foreningen, FFO),
- Elin Langdahl, vara (Norges Handikapforbund (NHF), SAFO),
- Anette Remme, vara (FFO Sentralt),
- Per Gunnar Johnsen, (Norges Døveforbund, FFO),
- Hedvig Sinnes, vara (Norges Døveforbund, FFO),
- Frid Tellefsen Svineng, vara (Norsk Forbund for utviklingshemmede (NFU), SAFO)

Fra Statped: Espen R. Haram, Walter Frøyen, Christine Schaanning, Stine Øvrebø og Berit Fulsaas.

Endret dagsorden:

Kl.12.00 10/2021 Struktur for omstilling

Kl.13.00 7/2021 Presentasjon om arbeid med nytt mandat

Statped

Kl.14.00 9/2021 Tiltak knyttet til innspill om tiltak i perioden med Korona

Kl.14.25 8/2021 Hvordan jobbe frem en ny struktur for brukermedvirkning i fremtidige Statped.

Kl.14.50 Eventuelt.

- Hver forening/hvert forbund skriver noen linjer om hva som har vært av aktivitet den siste tiden. Orienteringen vil bli tatt med i referatet. Frist fredag 11.juni 2021.

10/2021 Struktur for omstillingen

Statped skal organisere gjennomføring av omstillingen som prosjekter i et program. Avdelingsdirektør Espen R. Haram leder programmet og orienterte om plan for gjennomføring av programmet og hvordan brukerorganisasjonene kan involveres.

Se presentasjon i vedlegg til referatet.

Tidsplan for omstillingen er ikke enda besluttet. Det ble bedt om innspill på hvordan sikre brukermedvirkning i omstillingen.

Innspill gitt i møtet:

- Ønske om å bli involvert tidlig i prosesser.
- Se til tidligere prosesser (eks. Botilbudet). Bør ta med den erfaringen inn i arbeidet med planleggingen av brukermedvirkning i omstillingen.
- Brukerrepresentanter kan være rådgivere og deltakere i prosjekter
- Ta utgangspunkt i dagens retningslinjer. Disse er gjennomarbeidet og er godt kjent.
- Mulig det kan sendes skriftlige høringer til brukerorganisasjonene underveis i prosessen.
- Ta utgangspunkt i Nasjonalt brukerråd og i tillegg innkalle til ad-hoc-møter der det er formålstjenlig
- Det ble stilt spørsmål om det er det tenkt at brukerrepresentantene i større grad får være med på å ta beslutninger fremover. Statped svarte at det ikke er slik at brukerrepresentantene tar beslutninger, men medvirker med råd underveis.

I møtet ble det også pekt på mulige utfordringer som må tas med i det videre arbeidet. For det første støtter ikke brukerorganisasjoner nedbygging av Statped. Et annet aspekt er at ulike brukerorganisasjonene har ulike mål og interesser. Det er slik viktig å tenke på representasjon ved deltakelse i prosjekter på vegne av brukerrådet. Eks. botilbudet. Angår det enkelte brukerorganisasjoner eller angår det

alle? Ved involvering bør det tenkes nøye gjennom hvem skal involveres mtp. representasjon. Dersom en mindre brukerorganisasjoner skal representere hele det Nasjonale brukerråd kan det oppstå utforinger.

Innspillene tas med i det videre arbeidet med omstillingsprogrammet.

7/2021 Presentasjon om arbeid med nytt mandat

Status for arbeidet med nytt mandat v/Walter Frøyen

Presentasjonen er lagt som vedlegg til referatet.

Innspill i møtet:

- Det ble stilt spørsmål til «Innsparing - Isolerte tiltak som fører til innsparing» som ikke skal gå ut over brukerne. Er nedleggelsen av botilbudet i tråd med dette.
    - Svar: Nedleggelse av botilbudet ble besluttet før igangsettelse av omstillingen. Endelig beslutning gjort i september 2020. Staten skal i utgangspunktet ikke drive skole og opplæring. Dette er et vedtak som er gjort med støtte fra KD.
- I UH-sektor er det ulike oppfatning knyttet til ADHD. Eks. i noen UH-miljøer omtaler de ADHD og lese- og skrivevansker som adferdsvansker. Dette kan bli en utfordring i arbeidet med kompetanseløftet.
    - Svar: Det er det pedagogiske utfordringsbildet og tilretteleggingsbehov som utløser rettigheten. Forum for spesialpedagogiske utdanninger er samlet for å samordne seg rundt disse forståelsene. Noen av miljøene har diagnosefokus. Høgskolen på Vestlandet (HVL) har fått i oppdrag å koordinere dette samarbeidet som skal være tilbudet mot kommunal sektor.
- Kan det presiseres hva Kompetanseløftet er?
    - Svar: Kompetanseløftet skal sikre at kommunene får den kompetansehevningen de har behov for når de nå skal gjøre tiltak innen spesialpedagogisk undervisning de ikke har gjort tidligere. De 155 MNK. Statped skal kutte skal brukes til kompetanseløftet. Nedtrekket på til sammen 155 mill. blir slik, jf. siste melding fra Kunnskapsdepartementet: 2020: 25 mill., 2021: 25 mill.,2022: 25 mill., 2023: 30 mill., 2024: 50 mill. I tillegg kommer avvikling av FOU med 3 mill. i 2022 og 1 mill. i 2023 og 2024.

- Kommentar til den tredelte modellen med Utenfor nytt mandat, Nye Statped og Innsparing. Hvordan dette organiseres? Brukerorganisasjonene er opptatt av inndeling av regioner og enheter, bygg og eiendom, sparing med ostehøvel vs. kutt. Særlig i diskusjonene knyttet til innsparinger er det viktig å ta med brukerorganisasjonene. Eks. botilbudet er en slik diskusjon. Når skal man gå fra overnattingstilbud i Statped sine lokaler og til hoteller? Sterkt ønske om å bli involvert.
    - Svar/presisering: Nye Statped er ikke resten av det som kuttes. Nye Statped skal utvikles. Vi diskuterer ikke rettferdigheten i ostehøvelprinsippet. Dersom det skal være ostehøvel vil det ramme skjevt.
- Det er ønskelig med en presentasjon hvor dette er forklart i detalj fra 2019 budsjettet og fremover. Hvilket beløp er det tatt utgangspunkt i? Hvor mye er spart inn gjennom grepene som er gjort
    - Svar: Det er tatt utgangspunktet i 2019. Man har allerede gjennom eiendomsarbeidet som er gjort. Nedleggelse av botilbudet er lagt ned i 2019
- Er det mulig å få informasjon om når og hvor det ble vedtatt om å legge ned botilbudet?
    - Svar: Det har vært en gradvis nedtrapping av botilbudene i hele landet. Avvikling av botilbudene i Statped ble endelig besluttet september 2020. Plan i saksarbeidet for avvikling av botilbudet var som følger:

Forslag til tidsplan: 18.08.2020 Ansatte i botilbudene – informasjon, 18.08.2020 Statped IDF – informasjon, 03.09.2020 Behandling av saken i direktørmøte, 08.09.2020 Statped IDF - drøfting av spørsmål om ikke å gjenåpne botilbudene og følger av dette: Mulighet til sluttavtaler for ansatte og forslag til tidsplan Beslutning etter drøfting, Sept. 2020 Ansatte i botilbudene - individuelle samtaler om kompetanse, mulighet til annet arbeid og avklaring av spørsmål om sluttavtale, Sept. 2020 Oppstart av samarbeid med hver enkelt ansatt om å undersøke mulighet til annet arbeid, Okt. 2020 Statped IDF – informasjon om status i saken, Okt. 2020 Brukerråd – informasjon om beslutning, Okt. 2020 Sluttavtaler eller prosess i tilsettingsråde

8/2021 Hvordan jobbe frem en ny struktur for brukermedvirkning i fremtidige Statped.

En presentasjon om hvordan brukermedvirkningen har vært, og spørsmål om hvordan vi kan ha best mulig brukermedvirkning fremover. V/Berit Fulsaas

Innspill gitt i møtet:

- Det er lett og raskt å konkludere med at regionale brukerråd skal nedlegges bare fordi Statped skal gi landsdekkende tjenester. Det kan være nyttig å ha regionale brukerråd, slik de er i dag.
- Samordning av prosesser i omstillingen. Hvordan skal brukermedvirkning rigges i fremtiden har omstillingen å gjøre. Det må samkjøres. Ting må skje i riktig rekkefølge og diskuteres på riktig måte.
- Det må være en viss overlapp i arbeidsgruppene som deltar i omstillingen, samt i gruppa som skal utarbeide brukermedvirkningsapparatet i nye Statped.
- Alle som er representert i Nasjonalt brukerråd er representert via paraplyorganisasjonene FFO og SAFO. Det kan hende det er de som skal engasjeres i arbeidet for å sikre helhet.
- I møte om elevkurs fikk vi informasjon om at ingenting skal skje før brukermedvirkningen er landet. Hva er tidsperspektivet på dette arbeidet? Kan ikke vente med denne saken til 8. september.
    - Svar: Tidslinjen er ikke klar. Så snart denne er klar kommer det til å sendes ut informasjon. Det vil troligvis være før september.
- Det er en stor bekymring. Døveforbundet har sendt ut en spørreundersøkelse. Det har kommet en informasjon som viser at brukerne opplever at de har mistet kontakten med Statped. Det digitale tilbudet dekker ikke behovet. Undersøkelsen viser også at barn og unge er deprimerte, ensomme og isolerte.
- Ønsker at det i neste møte presenteres løsninger og system for brukermedvirkning.
- Døveforbundet og blindeforbundet er bekymret for at det kun skal gis digitale kurs. Barn og elever har behov for å møtes og lære av hverandre.
- Det er ønske at det er fysiske kurs som skal gjennomføres. På møtet 10. mars 2021 ble det presisert at brukermedvirkningen skal skje i det videre planleggingen.
    - Ønsker å bli involvert i prosessene til riktig tid. Det må inn i omstillingsprosessen.
- Hvordan har tilbakemeldingen vært om høyere utdanning.
    - Det er ikke diskutert, men det er snakk om elevkurs og deltidsopplæring.
    - Elever i høyere utdanning sliter. Eks. tolking
    - For det store flertallet har det fungert, men for de det ikke går godt for går det så forferdelig mye dårligere for (spesielt fra UH-sektor).

9/2021 Tiltak knyttet til innspill om tiltak i perioden med Korona

Erfaringer av tiltak som er styrket for å ivareta vårt ansvar for gruppen sårbare barn som har vært et sentralt tema i debatten om digital undervisning. De styrkede tiltak for å få kompetansen tett på barnets/elevens kontekst ble presentert av Christine Schaanning og Berit Fulsaas

Presentasjonen er vedlagt referatet.

Fra foreninger og forbund:

FNDB, avd. døvblindfødte:
Det har blitt avholdt to styremøter på Teams denne perioden. Det viktige nå er sommeraktivitetene vi nå tar sikte på å arrangere i løpet av sommeren. Det skal arrangeres en ukes Friluftkurs og en uke Familiesamling/ Sommerleir i Sømådalen. I august arrangeres også et ukes opphold på Eidene. Vi planlegger også årets likemannsamling og årsmøte.

HLF arbeider på et bredt felt, men følgende kan nevnes her:
HLF har i vår hatt fokus på nytt regionalt støttesystem som bygges opp, og nytt mandat til Statped. Her arbeider vi, sammen med NDF og NBF, spesielt for å få tilbake en syns- og audiopedagogtjeneste tett på det enkelte barn og familie.

Videre har HLF nylig sendt ut valgkamppakke til våre lokal og fylkeslag frem mot høstens Stortingsvalg

Vi arbeider også med det politiske budskapet til Arendalsuka, hvor HLF skal ha en fysisk stand, gitt at det er mulig

HLF arrangerer i juni nytt nettmøte for Statped representanter foreslått av oss til FFO, og oppnevnt av FFO. Dette for å skape et godt nettverk for oss alle, og svare ut og trygge brukerrepresentanter i sin rolle.

Høsten 2021 vil det arrangeres kurshelg for foreldre og barn, dette er årlige samlinger

En rapport fra NTNU samfunnsforskning, bestilt av HLF, om «inkluderende strategier i skolen» er snart klar, og vil sannsynligvis publiseres ila juni

FFO:
FFO sendte i mars inn et høringssvar til Udir om samarbeidet mellom Statped og spesialisthelsetjenesten. Vi inviterte medlemsorganisasjoner til to møter i forkant hvor vi sammen diskuterte rapporten «Sluttrapport - Utvikle samarbeidet mellom Statped og helsesektoren» og jobbet oss gjennom skjemaet med spørsmål og sendte inn et felles høringssvar.

FFO jobber for tiden med en kampanjefilm om videregåendeskole og overgangen til arbeidslivet, som skal lanseres til skolestart og vises i forbindelse med et arrangement vi planlegger under Arendalsuka. Internt har FFO jobbet med å skrive konkretisere tips til våre brukerrepresentanter i kommunale og fylkeskommunale råd om hva de kan gjøre for å påvirke til en mer inkluderende skole der de bor.

Møtedatoer for 2021

8.september 12-15 og 17.november 12-16